

Gudstjeneste, Domkirken, søndag d. 15. marts 2015 kl. 15.00

25 års jubilæum for Reden

Søndag: Midfaste, Johs. 6, 1-15

Salmer: 750, 29, 192, 784

.....
I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

Jeg vil bede Jer rejse jer og høre evangeliet til i dag, midfaste søndag.

Det står skrevet hos evangelisten Johannes, kap. 6, vers 1-15.

Der var meget græs på stedet.

Sådan siger evangelisten Johannes – næsten i en parentes, da han fortæller historien om hvordan Jesus skaffer mad til 5000 mennesker der var strandet ude i ørkenen.

Der var meget græs på stedet.

Umiddelbart tænker man at det er en underligt overflødig oplysning.

Ja, der var meget græs på stedet og hvad så?

Men jeg tror den er med, bemærkningen, fordi den vil sige os noget særligt.

Det er en kodet meddelelse, så at sige.

Det svarer til når vi hel og halvgamle giver os til at fortælle hvordan det var da man var barn.

I min barndom for eksempel, skinnede solen altid, når vi var på ferie, og om vinteren var der altid høj blå himmel og klar frost, så man kunne løbe på skøjter og der var sne, så man kunne bygge snehuler.

Græsset, solen, den blå himmel og den frostklare luft – det er muligt at det rent faktisk var sådan. Men det er jo ikke derfor det fortælles.

Det fortælles for at give fortællingen et skær af noget helt særligt. Et skær af himlen. Et lille stykke paradys midt på jorden.

Det er det, den skal, den lille detalje om at der var meget græs på stedet.

Den skal sige, at lige her er der et stykke af himlen. Her er en overflødighed af liv og glæde og fylde.

Midt i den golde, stenede ørken.

Der var meget græs på stedet.

Vi kender det formentligt godt de fleste af os. Ikke alene fra vores barndom, men fra vores liv nu og her. – *Hvordan der kan være meget græs på et sted.*

Når vi har det godt, og oplever gode ting sammen. Når børnene løber omkring, latteren ruller og der er en god ånd, en god stemning.

Så er der meget græs på stedet.

Det kan også være et menneske man møder. Et menneske som rundhåndet og uden smålighed deler ud af sig selv. Giver af sig selv til andre. Med praktisk hjælp. Eller med to store ører der lytter.

Eller med ord - som 'jeg holder af dig'. 'Jeg kan lide dig'. Ikke fordi du er specielt køn eller klog eller god. – Det er du selvfølgelig, men selv hvis du ikke var, ville jeg holde af dig'. Som den du er og fordi du er.

Når sådan nogle ord bliver sagt til én, bliver der meget græs på stedet. Man bliver fyldt af glæde og tomheden trænges bort.

Det er vigtigt at vi gør det. Siger sådan til hinanden, hjælper, er der.

For som mennesker lever vi ikke bare af brød og kød og grønsager.

Vi lever af det vi får fra hinanden. Hvis ikke andre mennesker stopper op og giver os af deres tid og nærvær og omsorg, så går vi til, rent menneskeligt.

Vi mennesker er med andre ord afhængige.

Det er måske ikke sådan vi ser på os selv og måske heller ikke sådan vi bryder os om at se på os selv.

Men det er det vi er. Alle sammen. Afhængige.

Vi er afhængige af hinanden. Vi er bundet til hinanden og vi holder altid noget af hinandens liv i vores hænder.

Derfor er det ikke ligegyldigt om vi åbner hænderne eller om vi lukker dem.

Om vi tager hånd om eller viser bort. Om vi holder hænderne knyttet i lommen eller om vi bruger dem til at rydde vejen for en anden.

Der var meget græs på stedet.

Undertiden kan man synes at man ikke har meget at give af.

Eller sagt anderledes: undertiden kan der blive vendt op og ned på vores forestilling om hvem der giver og hvem der tager imod.

Umiddelbart tænker vi jo at det er de stærke der giver og de ikke stærke der tager imod.

Og sandt er det at hvis nogen er stærke og har mulighed for at give, så skal man selvfølgelig gøre det.

Men når vi tænker på den måde, i stærke og ikke stærke, er der en stor risiko for at vi får delt hinanden op. I dem der har overskud ikke bare

økonomisk men også menneskeligt - og så er vi en hel masse andre der stort set konstant er i underskud.

Sådan tænker kristendommen ikke.

Kristendommen og vor Herre deler os ikke på den måde op.

For vor Herre er vi helt grundlæggende mennesker. Jævnbyrdige og ligeværdige. Både når det gælder afhængighed af hinanden og når det gælder muligheden for at give til hinanden.

Som kristendommen og vor Herre ser på os mennesker, så er der altså ikke tale om at der er nogen – de stærke – som kan give, og så er der nogen andre – de ikke stærke – der må stå med hatten i hånden og bare tage imod. Vi er alle sammen afhængige af andre, afhængige af at den anden vil give det vi har brug for, tid, nærvær, omsorg, - ligesom vi alle sammen har noget at give af.

Måske ser det ikke ud af meget. Det vi har.

Det gør den lille drengs fem brød og to fisk i dag heller ikke.

Men det bliver til meget, da det bliver delt.

Ganske som et levende lys bliver til meget, når det bliver delt. Og som kærligheden og glæden bliver det, når den bliver delt.

Ja, det kan blive til en overflødighed af liv og glæde.

Der var meget græs på stedet.

Hmm.

Betyder det her at vi som er heldige at have meget, at vi nu bare kan læne os tilbage og sige – vi er også afhængige af andre og de andre har også en pligt

til at give noget af deres til os. Så nu sætter vi os hen og venter på at de kommer i gang med det?

Nej, det betyder det ikke.

Det er ikke en sovepude til at gøre ingenting. Selvfølgelig ikke.

Både som samfund og som enkeltpersoner skal vi give og hjælpe hvor der er brug for det.

Men det er et nb til os når vi bevidst og ubevidst sætter skel imellem os.

Det gør vor Herre ikke.

Han vender ofte tingene på hovedet, så det netop er den lille dreng som ingen regner med – der giver det, der er brug for og som viser sig at kunne mætte alle så der oven i købet bliver mere end nok.

Eller sagt anderledes: vor Herre regner med os alle sammen, fordi han regner os alle sammen for noget. For mennesker.

Det viser sig også i én af de fortællinger som er blevet en grundfortælling for vores samfund og måde at leve på – historien om den barmhjertige samaritaner.

I kender den sikkert.

Det er historien om en mand der er på rejse gennem et øde område. Han bliver overfaldet og frarøvet alt hvad han har. Ja røverne tager endda hans tøj og slår ham halvt ihjel og smider ham i en grøftkant, mens de selv tager flugten.

Da han kommer til sig selv, den stakkels mand, ved han, at hvis ikke der meget hurtigt kommer hjælp, så dør han.

Og han er heldig. Der kommer en – men som I husker går vedkommende bare forbi ham i grøften. For anden gang kommer der en forbi, men han går også bare forbi.

For tredje gang er manden i grøften heldig at der kommer én forbi – og denne gang stopper vedkommende faktisk op og hjælper ham der er blevet overfaldet, og får ham hen til et herberg hvor han betaler kroværten for at tage sig af ham.

Og her kunne historien ende. Som en historie om at man skal hjælpe når nogen har brug for det.

Det skal man.

Men der er endnu et lag i fortællingen.

For ham som hjælper er samaritaner. Det betyder ikke at han har taget et samariterkursus, men derimod at han er fra Samaria.

Dengang på Jesu tid regnede man ikke dem fra Samaria for noget som helst.

Som ordentligt menneske kunne man ikke spise sammen med én fra Samaria, eller være i samme stue eller i det hele taget færdes sammen med én fra Samaria. De var 'de forkerte'.

Så I kan forestille Jer det sug af forbløffelse der må være gået gennem forsamlingen da Jesus fortæller at ham der hjalp og som gjorde det rigtige var én af dem man regnede for forkert, én fra Samaria.

Og videre – tænk lige på ham i grøften som bliver hjulpet. Han er et ordentligt menneske – sådan fortælles der i hvert fald om ham – og nu må han, det ordentlige menneske erkende at hvis ikke én som han inderligt og hjerteligt afskyr og ikke bryder sig om, - hvis ikke det menneske stopper op og hjælper, ja, så dør han.

Det er ikke nogen rar erkendelse.

I kan jo prøve det selv – at forestille jer at jeres liv afhænger af at et menneske som I inderligt afskyr og ikke bryder Jer om, - at netop det menneske stopper op, og giver Jer af sin tid, sit nærvær, sin omsorg.

Resten af jeres liv vil I være bundet til et menneske I ikke kan lide.

Jeg ved godt at det nok ikke er helt enkelt at forestille sig.

Vi er jo ordentlige kristne mennesker, og der er jo ikke nogen vi på den måde inderligt afskyr, - men så kan vi jo så forestille os hvad vores nabo ville sige.

Det er ikke rart at tænke på.

Men det er virkeligheden for ham i grøften.

Det er også virkeligheden for os.

Eller sagt med andre ord:

Med fortællingen om den barmhjertige samaritaner får Jesus vendt op og ned på vores forestilling om hvem der er stærke og hvem der ikke er stærke. Hvem der tager imod og hvem der giver. Hvem vi regner og hvem vi ikke regner.

Jesus får sagt at enhver af os er afhængig af andre.

Og at enhver af os er forpligtet til at hjælpe og ikke mindst at enhver af os har noget at give af og at det skal vi gøre.

Sådan er det fordi vi som mennesker er skabt i Guds billede, jævnbyrdige og ligeværdige.

Der var meget græs på stedet.

Vi er ved at nærme os slutningen af prædikenen. Men der er lige endnu en detalje der skal med.

Har I nemlig lagt mærke til hvor græsset er?

Det er lige midt i ørkenen, der hvor folk er strandet.

Græsset er ikke først når man kommer ud af ørkenen.

Når man er ovre alt det her besværlige og er kommet gennem bunkerne af sand og vanskeligheder og problemer.

Græsset er lige midt i det, lige midt i ørkenen.

Jeg synes det er en vigtig detalje.

Den viser at kristendommen er realistisk. Den ved ganske udmærket at vores liv kan være som at vandre i en ørken.

Af den ene eller den anden grund.

Vores liv rummer både smerte, sygdom, svigt, mørke, død.

Vi skal gøre hvad vi kan for at begrænse det.

Men det er en illusion hvis vi tror at vi kan leve et liv helt uden problemer, uden mørke, uden død.

Kristendommen er realistisk og skjuler ikke at ethvert liv også rummer skygge og smerte. Ørken.

Men siger kristendommen samtidigt – der var meget græs på stedet.

Lige der midt i ørkenen, hvor vi er.

Ud af tomheden, midt i tomheden. På trods af alt - er livet der.

Det opstår selv hvor og når vi ikke tror det muligt.

Der er håb, selv når alt ser håbløst ud.

Hvis græsset, hvis Himlen og den himmelske overflødighed af liv og glæde og fylde først var på den anden side af ørkenen – så var det skidt.

For indimellem kan man have det sådan at man faktisk ikke kan komme ud af den ørken, selv, - hvor gerne man end vil.

Men vi kan ikke altid selv komme os oven på et tab, komme til os selv og komme ud af mørket og dødens skygge.

Vi siger det ganske vist så tit til én der på den ene eller anden måde er strandet i ørkenen, forladt og efterladt:

Du kan bare komme. Døren er åben. Kom hvis du har tid og lyst.

Og tit har man lyst og også tid. Men man kan alligevel ikke. Man kan ikke flytte fødderne. De vender den forkerte vej. Man er låst fast. Af magter og kræfter man ikke kan styre.

Så hvis græsset først var på den anden side af ørkenen, så havde der ikke været meget håb eller trøst i det for de fleste af os.

Men græsset er der netop midt i ørkenen, hører vi i dag. Himlen slår sig ned, fordi vor Herre slog sig ned dengang i ørkenen og gav dem alt det de ikke kunne leve uden og som de ikke kunne give sig selv. Liv, kærlighed, tilgivelse af guddommelige dimensioner. Hvert tomrum blev fyldt ud, hver tomme og tomhed i sind og sjæl. De blev fyldte og der var ovenikøbet en overflødighed så der blev meget til overs.

Sådan var det for dem og sådan er det for os.

Også os kommer Vor Herre til. Han er her og han giver os af sig selv, af sit liv og sin død og sin opstandelse fra de døde.

Vi bliver fyldt på og bliver fyldt op.

Af en kærlighed der tror alt, håber alt, udholder alt og som aldrig hører op.

Og af et liv der rejser sig og opstår selv hvor vi ikke tror det muligt.

Der er meget græs her på stedet. Stol trygt på det. Amen.